

Kemikaalit julkisissa hankinnoissa -koulutusmateriaali

Osa 3: Julkisten hankintojen kemikaalitietoutta

Versio 4.10.2021

Tekijät: Motiva Oy ja Turun ammattikorkeakoulu

A close-up photograph of a person's hand gently holding a small green plant with tiny pink flowers. The background is a bright, sunlit outdoor area with lush green foliage, creating a soft, bokeh effect. The lighting is warm and golden, suggesting late afternoon or early morning. A teal-colored text box is overlaid on the right side of the image.

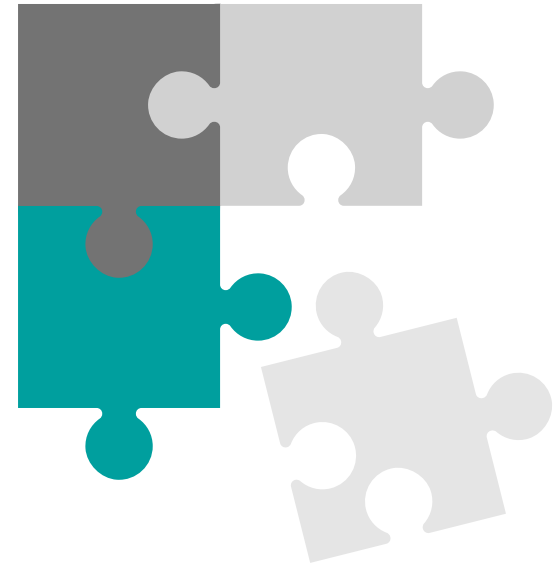
**Kestävät julkiset hankinnat osoittavat
julkisen sektorin sitoutuneisuutta
ympäristönsuojeluun sekä kestäväan
kulutukseen ja tuotantoon. Lisäksi ne
lisäävät tietoisuutta tuotteiden ja
palvelujen ympäristövaikutuksista ja
edistävät vihreää teknologiaa.**

Itseopiskelumateriaali, osa 3

- Kemikaalit julkisissa hankinnoissa –itseopiskelumateriaalin kolmannessa osassa käsitellään seuraavia aiheita:
- Miksi haitalliset aineet kannattaa huomioida jo hankintavaiheessa?
- Miten hankintalaki suhtautuu kestäviin julkisiin hankintoihin?
- Miten EU tukee kemikaalien huomioimista julkisissa hankinnoissa?
- Millaisia työkaluja on kemikaalien huomioimiseen hankinnoissa?
 - Ympäristömerkit
 - Kemikaalikriteerit
 - Markkinavuoropuhelu
- Miten Turussa on huomioitu haitalliset kemikaalit?
- Mitä tehdään Tukholmassa?
- Green deal -sopimus

Kemikaalit ja kiertotalous

Haitalliset aineet tuotteissa haittaavat kiertotaloutta

Jätteiden ja sivuvirtojen hyödyntäminen on osa kiertotaloutta. Jätteiden hyödyntämiseen uusiomateriaalina voi liittyä riski haitallisten aineiden siirtymisestä uusiin tuotteisiin. Kierrätettävät materiaalit ovat koostumukseltaan, iältään ja alkuperältään vaihtelevia. Siksi jätteiden hyödyntämiseen uusiomateriaalina voi liittyä riski haitallisten aineiden palaamisesta kiertoon. Kestävässä kiertotaloudessa on hallittava myös aineet, jotka antavat tuotteille haluttuja ominaisuuksia, mutta väärässä paikassa vaikeuttavat tuotteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä

Haitallisia aineita sisältävien tuotteiden elinkaari voi olla pitkä ja jätteeksi päädyttyään kiellettyjä kemikaaleja löytyy kierrätysvirroista. Tällaisten aineiden havaitseminen tai poistaminen voi olla kallista, mikä on ongelmallista erityisesti pienille kierrätysyrityksille.

Haitalliset aineet tuotteissa haittaavat kiertotaloutta

Haitalliset aineet kannattaa huomioida jo materiaaleja tai tuotteita hankittaessa → eivät joudu materiaalien kanssa kiertoon. Kemikaaliviisailta hankinnoilla voidaan vaikuttaa markkinoihin ja edistää tuotteiden saatavuutta sekä tukea kestävämpää kuluttamista.

Ympäristönäkökohtien huomioimen hankinnoissa

Hankintalaki edellyttää ympäristönäkökohtien huomioimisen hankinnoissa

Hankintalaki (29.12.2016/1397) edellyttää ympäristönäkökulmien huomioimisen hankinnoissa. Ympäristöä ja haitallisia aineita koskevat vaatimukset ovat yhdenvertaisia muiden vaatimusten kanssa. Sille, miten paljon ympäristöominaisuuksia voidaan painottaa suhteessa kustannuksiin tai hintaan, ei ole asetettu ylärajaa.

Hankinnalle asetettavat vaatimukset voivat liittyä tuotantoprosessiin. Voidaan esimerkiksi edellyttää, ettei tuotteen valmistuksessa ole käytetty myrkyllisiä kemikaaleja.

Ympäristöä ja haitallisia aineita koskevat vaatimukset voivat olla ehdottomia tai niistä voidaan antaa lisäpisteitä.

[Linkki: Kemikaaliviisaan hankkijan opas](#)

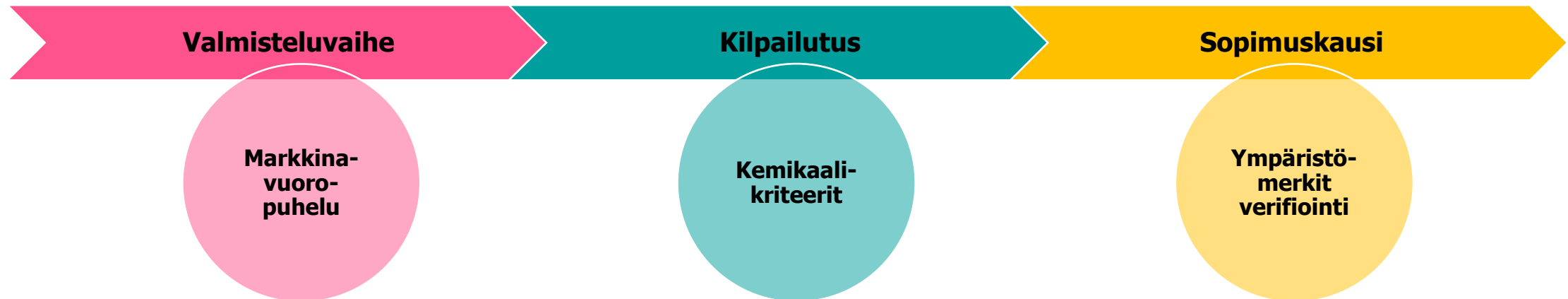
Miten ympäristönäkökohtia voidaan huomioida käytännössä?

Tarjouspyynnöissä voidaan käyttää esimerkiksi standardeja, sertifikaatteja tai ympäristömerkkejä. Ympäristömerkittyjen tuotteiden hankinta voi vähentää haitallisia aineita merkittävästi.

Hankintayksikkö voi käydä markkinavuoropuhelua ennen hankintailmoituksen julkaisua.

[Linkki: Lisää kestävästä hankinnoista hankintalain näkökulmasta KEINOn sivuilta \(Olli Jylhä hankinnat.fi\)](#)

Hankinnan eri vaiheissa on eri työkalut

Ympäristömerkit

Ympäristömerkeistä

EU:n hankintadirektiivi (2014) sallii suorat viittaukset ympäristömerkkiin ilman, että sen kriteereitä avataan tarjouspyynnössä tarkemmin.

Luotettava ympäristömerkki on takuu siitä, että tuote tai palvelu on tiukkojen ympäristövaatimusten mukainen.

Ympäristömerkin edellyttäminen on helppo tapa huomioida ympäristönäkökohdat julkisessa hankinnassa, sillä hankintayksikön ei tarvitse itse valvoa, täyttääkö tuote tai palvelu ympäristömerkin saamiselle asetetut kriteerit. Hankintayksikkö tarkastaa ainoastaan, että tuotteelle tai palvelulle on myönnetty ympäristömerkki.

Ympäristömerkin luotettavuus

Luotettavalla ympäristömerkillä tarkoitetaan **tyypin 1 ympäristömerkkejä, kuten pohjoismainen ympäristömerkki eli joutsenmerkki ja EU-kukka.**

Merkille asetetut vaatimukset koskevat ainoastaan perusteita, jotka liittyvät hankinnan kohteeseen ja soveltuvat hankinnan kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksien määrittelemiseen. Merkille asetetut vaatimukset perustuvat puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin.

Merkit vahvistetaan avoimessa menettelyssä, johon viranomaiset, kuluttajat, työmarkkinaosapuolet, valmistajat, kaupan edustajat ja valtioista riippumattomat organisaatiot sekä muut asiaankuuluvat sidosryhmät voivat osallistua.

Kaikkien yritysten, joiden tuotteet täyttävät vaatimukset, on mahdollista saada merkki.

Merkille asetetut vaatimukset laatii kolmas osapuoli, johon merkkiä hakeva toimittaja ei voi käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa.

[Linkki: EU:n laatumerkinnät](#)

Luotettavat ympäristömerkit

Miksi Joutsenmerkki on hyvä ympäristön kannalta?

Joutsenmerkkiä kannattaa käyttää vaatimuksena aina, kun se vain on järkevää ja mahdollista, esim. merkittyjä tuotteita löytyy paljon ja usealta toimittajalta. Merkkien kriteerit kategorisesti kieltävät esim. kandidaattilistan aineiden käytön. Merkki toimii kemikaalivaatimusten täyttymisen todentamisessa.

POHJOISMAINEN YMPÄRISTÖMERKKI ELI JOUTSENMERKKI

Suomen ja Pohjoismaiden tunnetuin ympäristömerkki. Noin 60 eri tuote- ja palveluryhmää.

[Linkki: Joutsenmerkki](#)

EU-YMPÄRISTÖMERKKI

Maailman kansainvälinen ympäristömerkki, joka on käytössä ETA-maissa. Tunnetaan laajasti EU/ETA-alueella ja paikoin muuallakin.

Käsittää 27 eri tuoteryhmää. Suomalaisia luvanhaltijoita 16.

[Linkki: EU-ympäristömerkki](#)

Suosittelava käyttää ympäristömerkkiä julkisissa hankinnoissa - vähimmäisvaatimuksena

Ympäristömerkki vähimmäisvaatimuksena hankinnan kohteen kuvauksessa::

- Hankintayksikkö voi vaatia, että hankinnan kohteena olevalle tuotteelle tai palvelulle on myönnetty tietty ympäristömerkki.
- Tarjottujen tuotteiden on täytettävä ympäristömerkin x:n kriteeridokumentti [nro].

Toissijainen tapa käyttää ympäristömerkkiä julkisissa hankinnoissa – osana laatuvertailua

Ympäristömerkki osana laatuvertailua:

- Ympäristömerkin ottaminen osaksi laatuvertailua on hyvä vaihtoehto, jos merkin vaatiminen ei ole hankintayksikölle välttämätöntä, mutta yksikkö haluaa kannustaa yrityksiä ottamaan ympäristönäkökulmat huomioon tuotteissa ja palveluissa. Tässä tapauksessa hankinnan valintaperusteena on hinta-laatusuhde ja edellytettyä ympäristömerkkiä tarjoamalla tarjoaja saa lisäpisteitä laadun vertailussa.

Esimerkiksi:

- Tarjotuilla tuotteilla/palvelulla on ympäristömerkki x = yy pistettä.
- Tarjotut tuotteet täyttävät ympäristömerkin x kriteeridokumentin [nro] = yy pistettä.
- Tarjotuilla tuotteilla/palvelulla on ympäristömerkki x viimeistään sopimuskauden alkaessa = yy pistettä.
- Tarjotuilla tuotteilla/palvelulla on ympäristömerkki x viimeistään (esim.) kuuden kuukauden kuluttua sopimuskauden alkamisesta = yy pistettä.

HUOM! Toissijaista tapaa ei suositella käytettäväksi - aiheuttaa hallinnosta taakka ja ei takaa haitattomuutta → tarjous, jonka tuote/tuotteet eivät ole merkittyjä voi silti voittaa.

Ympäristömerkkien käyttämisen muistilista

- ❑ Käy yritysten kanssa vuoropuhelua esimerkiksi siitä, kannattaako merkkiä käyttää vähimmäisvaatimuksena vai laadullisena vertailuperusteena.
- ❑ Hankintayksikön kannattaa aina tarkistaa markkinoilta, että sieltä löytyy enemmän kuin yksi ympäristömerkitty tuote tai palvelu. Tämän voit tarkistaa esimerkiksi merkkien nettisivuilta. Näin annetaan mahdollisuus kilpailulle eikä kavenneta markkinoita.
- ❑ Tiedota yrityksiä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa hankinnoista, joihin suunnitellaan otettavan ympäristömerkkejä mukaan.
- ❑ Muista siirtää ympäristömerkkiä koskeva vaatimus osaksi sopimusta.
- ❑ Sisällytä hankinta-asiakirjoissa linkki edellytettyyn ympäristömerkkiin tai kriteeriasiakirjoihin. Asiakirjat voidaan laittaa myös hankinta-asiakirjojen liitteeksi.
- ❑ Käytä aina **luotettavia** tyypin 1 ympäristömerkkejä (Joutsenmerkki & EU-kukka).

Tarjoajan soveltuvuus, hallintajärjestelmät

Tarjoajan soveltuvuus – ympäristöasioiden hallinnointi

Julkisissa hankinnoissa on mahdollista asettaa vaatimuksia tarjouskilpailuun osallistuvalla yritykselle tai muulle toimijalle (ns. soveltuvuusvaatimuksina). Yhtenä soveltuvuusvaatimuksena hankintayksikkö voi edellyttää, että tarjoajalla on ympäristöasioiden hallinnointijärjestelmä, jossa on kuvattu ympäristöasioiden hallintaa esimerkiksi toiminnan eri vaiheissa (esim. kuljetus, materiaalihankinnat, jätehuolto, jätteen vähentäminen). Tarjoaja voi osoittaa vaatimuksen täyttymisen myös sertifioitulla ympäristöasioiden hallinnointijärjestelmällä (esim. ISO 14001) tai muilla vastaavilla tavoilla.

Osana ympäristöasioiden hallintajärjestelmä soveltuvuusvaatimuksta kannattaa pyytää kuvaus yrityksen kemikaalien hallinnasta

Kannattaa kuitenkin huomioida, **että yrityksen ympäristöasioiden hallinnointijärjestelmä ei koske lainkaan yrityksen tuotteiden sisältämiä kemikaaleja**. Ympäristöjärjestelmä kohdentuu yrityksen itsensä tunnistamiin ympäristöriskeihin, kuten esimerkiksi jätteiden käsittelyyn tai kemikaalien varastointiin.

Tarjoajan soveltuvuus – laadunhallintajärjestelmä

Liittyen laadunhallintajärjestelmään ja toimintamalliin sekä alihankintaketjun hallintaan voidaan yritykseltä sopimusehtona vaatia sertifioitua järjestelmää ja pyytää yritystä kuvaamaan se.

Ympäristökriteerit

Luotettavien tahojen ympäristökriteerit

Jos tuotteissa tai palveluissa, joita olet hankkimassa ei ole olemassa tyyppin 1-ympäristömerkittyjä tuotteita tai laisinkaan olemassa olevaa kriteeristöä, voit käyttää muita luotettavaksi tunnistettujen tahojen, yhteisesti ja avoimella menettelyllä laadittuja luotettavia kriteereitä tarjouksessa, kuin ympäristömerkeistä on todettu aiemmin – HUOM! hankintayksikön on hyvä tehdä markkinakartoitusta ennen soveltamista

Monet tarjolla olevista ympäristökriteereistä ottavat muiden ympäristönäkökulmien lisäksi myös haitalliset aineet huomioon.

Ympäristökriteerien mukaan ottaminen tarjouspyyntöön on yksi tapa vähentää hankittavassa tuotteessa tai palvelussa esiintyviä haitallisia aineita.

Valmiita ympäristökriteereitä

[Linkki: Motivan julkisten hankintojen tietopankki](#)

[Linkki: Euroopan komissio \(EU GPP -kriteerit\)](#)

[Linkki: Ruotsin kansallisen hankintaviranomaisen kriteerit](#)

[Linkki: KEINO:n Sairaanhoidopiirien hankinnat –kehittäjäryhmän kriteerit](#)

Käyttämällä esimerkiksi näiden luotettavien tahojen valmiita kriteerejä tiedät, että ne ovat objektiivisia ja että niille löytyy tieteellinen peruste.

Valmiiden kriteerien käyttämisen muistilista

- ❑ Vain markkinakartoituksen avulla varmistat paikallisten markkinoiden kyvyn vastata vaatimuksiisi. Käytä valmiita kriteerilistoja lähtökohtana ja mukauta ne yritysysteistyöllä sopiviksi alueellesi.
- ❑ Pyydä asiantuntijatukea esimerkiksi kunnan ympäristö- tai kemikaaliasiantuntijalta tai KEINO-osaamiskeskukselta. Valmiiden kriteerilistojen käyttö ei ole aina yksinkertaista. Jokaisella hankinnalla on yksilöllisiä piirteitä, eivätkä kriteerit välttämättä ole aina suoraan sovellettavissa sellaisenaan.
- ❑ Seuraa vaatimustesi täyttymistä. Seuranta luo hyvän pohjan kriteerien vaatimustason nostamiselle seuraavassa kilpailutuksessa.

Markkinavuoropuhelu ja muut markkinakartoituksen keinot

Markkinakartoituksen keinot ja opas

Alla määrittelyä käsitteeseen liittyvään terminologiaan.

Markkinakartoituksella tarkoitetaan yleisesti kaikkea sitä markkinoilla olevan tiedon selvittämistä, jota hankintayksikön on mahdollista saada ja hyödyntää hankintaa suunnitellessaan ja valmistellessaan. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) asettaa ohjeita ja reunaehdoja markkinakartoituksen toteuttamiseen.

Markkinavuoropuhelu tarkoittaa markkinoiden kartoittamiseksi järjestettäviä tapaamisia potentiaalisten tarjoajien kanssa sekä hankinta-asiakirjojen tai muun materiaalin kommentointikierrosta tarjoajien kanssa.

Ennakkoilmoitus tarkoittaa Hilma-verkkopalvelussa julkaistavaa määrämuotoista ilmoitusta suunnitella olevasta hankinnasta.

Tietopyyntö tarkoittaa potentiaalisille tarjoajille pääsääntöisesti ennakkoilmoituksen yhteydessä tai sen jälkeen lähetettävää vapaamuotoista kirjallista kyselyä, jossa hankintayksikkö pyytää kirjallisesti lisätietoja mahdollisilta tarjoajilta tarjouspyynnön valmistelemiseksi ja hankinnan toteuttamiseksi.

Hyödynnä KEINO-osaamiskeskuksen markkinavuoropuheluopasta:

[Linkki: Hankinnan markkinakartoituksen opas \(PDF\)](#)

[Linkki: Hankinnan markkinakartoitus KEINOn verkkopalvelussa](#)

Markkinavuoropuhelu

EU:n hankintadirektiivi tukee ja kannustaa hankkijaa tekemään yhteistyötä yritysten kanssa. Hankkijan voi olla haasteellista tietää, mitä haitallisia aineita kilpailutettavat tuotteet ja palvelut voivat sisältää.

Markkinat muuttuvat ja tuotekehitys etenee. Ajantasainen tieto on yrityksillä ja alalla.

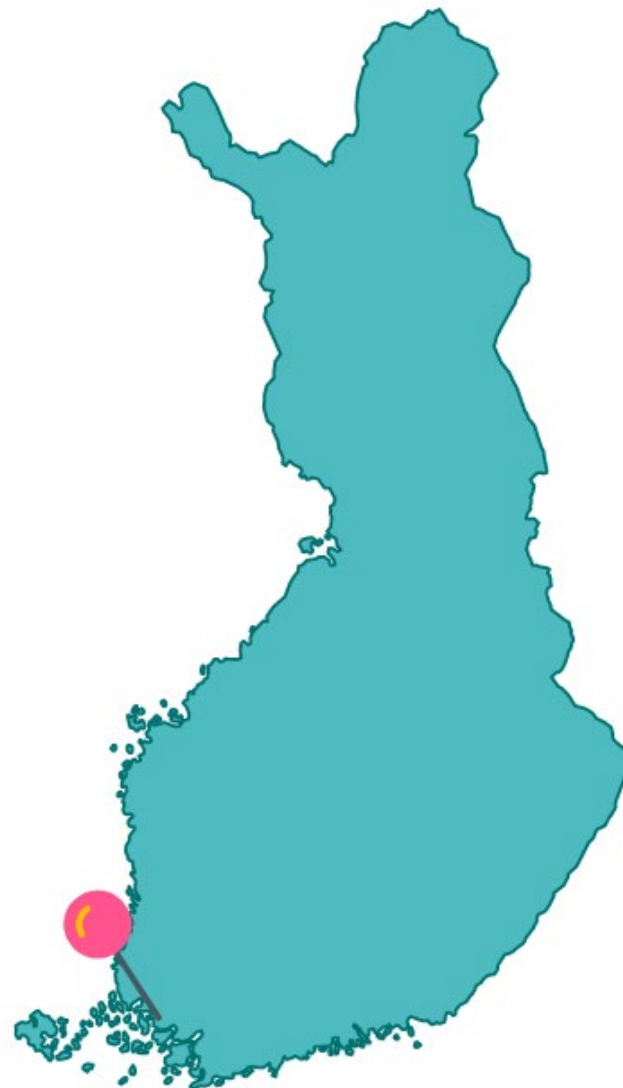
Markkinavuoropuhelu auttaa määrittämään oikean vaatimustason (tähdätään tarpeeksi ylös). Vuoropuhelussa kannattaa myös keskustella kriteerien todentamisesta.

Markkinavuoropuhelun kautta viestitetään toimittajille myös kunnan tarpeista ja tavoitteista, esimerkiksi kemikaali-, ilmasto- tai kierotalousstrategiasta.

[Linkki: Markkinavuoropuhelun toteuttaminen](#)

Kemikaalliviisaat hankinnat – Kokemuksia Turusta

Esimerkki Turun kemikaaliturvallisuutta lisäävästä viestinnästä

Kemikaalit arjessamme

Palonestoaineet
Palonestoaineita saattaa löytyä mm. kalusteista ja ne kertyvät erityisesti huonepölyyn.

Formaldehydi
Formaldehydiä saattaa löytyä mm. lastulevystä valmistetuista huonekaluista, sisustustekstiileistä, maaleista tai erilaisista pinnotteista.

Ftalaatit
Ftalaatteja saattaa löytyä mm. elektroniikasta, painomusteesta, sisustustekstiileistä sekä liimoista.

Perfluoratut yhdisteet
Perfluoraatteja saattaa löytyä mm. matoista, nahkatuotteista sekä siivoamiseen tarkoitetuista puhdistusaineista.

Vinkkejä työpaikan kemikaalikuorman vähentämiseen:
Suosi ympäristömerkkejä.
Ympäristömerkityissä tuotteissa on vähemmän haitallisia kemikaaleja.
Ota selvää, ole kriittinen.
Ekotukihenkilönä voit jakaa puolueetonta tietoa haitallisista kemikaaleista myös työpaikallasi.

Tiesitkö, että:
Haitalliset kemikaalit voivat vaikuttaa mm. lisääntymiskykyyn, hermostoon, maksaan ja munuaisiin. Joidenkin epäillään aiheuttavan sikiövaurioita, oppimis- ja käyttäytymishäiriöitä ja haittaavan immuunisysteemiä.

Pohjautuu NonHazCity-projektin materiaaleihin. NonHazCITY

Viestiminen kunnan sisällä sekä kunnan sidosryhmille

Green deal -sopimus

”Hankintayksiköt viestivät ja jakavat tietoa kemikaaleista päiväkotiympäristössä, yhteisistä hankintakriteereistä ja muista parhaista käytännöistä haitallisten aineiden vähentämiseksi.”

Svenska English Eesti Russian

[Etusivu](#) [Toiminta](#) [Verkostomme](#) [Näin mukaan](#) [Työkalut](#) [Yhteystiedot](#)

Kemikaalikoulutus

Tervetuloa ekotukihenkilöiden kemikaalikoulutukseen

Lue seuraavat väitteet ja mieti, ovatko ne totta vai tarua.

”Kaikki tuotteet markkinoilla ovat tutkittuja turvallisia, kemikaaleja suitsitaan tiukalla lainsäädännöllä, joten ne eivät voi aiheuttaa minkäänlaisia terveys- tai ympäristöhaittoja.”

”Ilmastonmuutos on paljon tärkeämpi asia ratkaista kuin ympäristön kemikalisoituminen ja haitallisiin aineisiin ei tarvitse sen kummemmin keskittyä.”

Molemmat väitteet ovat tarua.

Yllä olevia kemikaalimyyttejä on lukuisia. Myös sinulla saattaa olla kemikaalimyyttejä? Haluatko ratkaista ne?

Turun ammattikorkeakoulu on yhdessä Turun kaupungin kanssa toteuttanut tämän kemikaalikoulutuksen, jonka tarkoituksena on antaa ekotukihenkilöille perustietoa kemikaaleista ja niiden mahdollisista haitallisista vaikutuksista. Koulutusmateriaalissa tutustutaan kemikaaleihin ja niiden vaikutuksiin sekä opitaan erilaisia tapoja vähentää kemikaalikuormitusta niin kotona kuin työpaikallakin.

Koulutusmateriaalia tullaan lisäämään tälle sivustolle syksyn 2020 aikana, ja valmis koulutuskokonaisuus on kaikkien käytettävissä vuoden 2020 lopussa.

Koulutusmateriaali on toteutettu osana kansainvälistä Interreg Baltic Sea Region -rahoitteista NonHazCity 2 -hanketta. Hanketta ovat rahoittaneet myös Suomen työ- ja elinkeinoministeriö sekä Turun kaupunki. NonHazCity 2 -hankkeen tarkoituksena on ollut muun muassa lisätä kuntien osaamista liittyen kemikaalien hallintaan sekä vähentämistoimenpiteisiin.

1. Johdanto haitallisiin aineisiin

Tässä osiossa tutustut kemikaalien terveydelle ja ympäristölle aiheuttamiin haittavaikutuksiin. Osiossa saat myös tietoa siitä, miten haitalliset kemikaalit kulkeutuvat ympäristössämme ja miten kemikaaleja säännellään.

Käytännön esimerkki Turun kalustehankinnan tarjouspyynnön valmistelusta

Turussa hankittiin pilottina päiväkodin ja koulun kalusteita. Avainasemassa oli kalusteyrityksille suunnatut kyselyt sekä markkinavuoropuhelu.

Kaksiosaisella kyselyllä kartoitettiin miten yritykset pystyvät vastaamaan kemikaalikriteereihin. Markkinavuoropuhelutilaisuuksia järjestettiin kaksi: 1. Turun tahtotila ja keskustelua tavoitteista ja 2. yhteenveto kyselyiden tuloksista sekä keskustelua kriteerien tasosta.

Kemikaalikriteerit ensimmäistä kertaa tarjouspyyntöön keväällä 2019. Keväällä 2020 uusi markkinavuoropuhelu ja kysely sekä tarjouspyyntöjen kemikaalikriteerien kartoitus. Marraskuussa 2020 julkaistiin Turun kaupungin ja Turun AMK:n kalusteiden puitesopimuksen tarjouspyyntö, Mukana 20 ympäristö- ja kemikaalikriteeriä

Tilaajan näkökulma

” Turun kaupungilla ja Turun ammattikorkeakoululla on kunnianhimoisia ympäristötavoitteita liittyen mm. ilmastomuutoksen hillitsemiseen, kiertotalouden edistämiseen sekä haitallisten kemikaalien vähentämiseen. Syksyn 2020 toimisto- ja oppimisympäristökalusteiden puitesopimuksen kilpailutuksessa käytettiin lähes 20 ympäristö- ja kemikaalikriteeriä. Tämä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin kyseisten tuotteiden kohdalla. Kalustetarjouspyynnön valmisteluryhmä näkee, että ympäristö- ja kemikaalikriteerien käyttö tarjouspyynnössä vie Turkua ja Turun ammattikorkeakoulua lähemmäksi tavoitteitaan, sekä viestittää tarjoajille tahtotilastamme edistää kestäviä julkisia hankintoja.”

- Kalustetarjouspyynnön valmisteluryhmä Turun kaupunki ja Turun ammattikorkeakoulu.

Maalit ja maalaustarvikkeet → SAP- tilausjärjestelmä kuntoon

- Maalit käytössä kouluissa ja työpajoissa.
- **Tavoitteena saada käyttöön ympäristömerkittyjä maaleja.**
- Kartoitettiin maalien tukkumyyjiltä tiettyjen tuoteryhmien maalien vastaavuutta EU:n GPP kriteereihin ja Joutsenmerkin kriteereihin.
- Vastauksista kävi ilmi, että kriteereiden välillä on pieniä eroja ja testaukset eivät välttämättä ole tehty GPP-kriteerin vaatimusten mukaan vaan esim. Joutsenmerkin vaatimusten mukaan → **markkinakartoituksella saadaan tietoa mitä merkkejä tai kriteereitä kannattaa käyttää**
- **Kun maaleja ja maalaustarvikkeita tarkasteltiin SAP-tilausjärjestelmässä, huomatiin, että SAP-järjestelmässä oli puutteita siinä, kuinka ympäristömerkityt tuotteet voi sieltä löytää.**

**Green deal tukenasi
kemikaaliturvallisten
hankintojen tekemisessä**

Yhteenveto: Green dealin tavoitteet

Green dealin tavoitteena on vähentää tarpeettomia antimikrobisia aineita, hajusteita sekä väriaineita. Dealissä sovelletaan tiukempia lainsäädäntörajoituksia (luludirektiivi) kemikaalien osalta kaikkien lelujen ja lastenhoitotarvikkeiden hankinnoissa.

Green dealin avulla nopeutetaan erityistä huolta aiheuttavien aineiden kieltämistä varhaiskasvatuksen hankinnoissa hyödyntäen ECHAN kandidaattilistan ilmoittamisvelvoitetta hankinnoissa (kunkin hankinnan aikana voimassa oleva lista).

Lisäksi laaditaan yhteiset hankintakriteerit haitallisten aineiden vähentämiselle päiväkotiympäristössä ja soveltaa niitä hankinnoissa.

[Linkki: Green deal Sitoumus2050 –palvelussa](#)

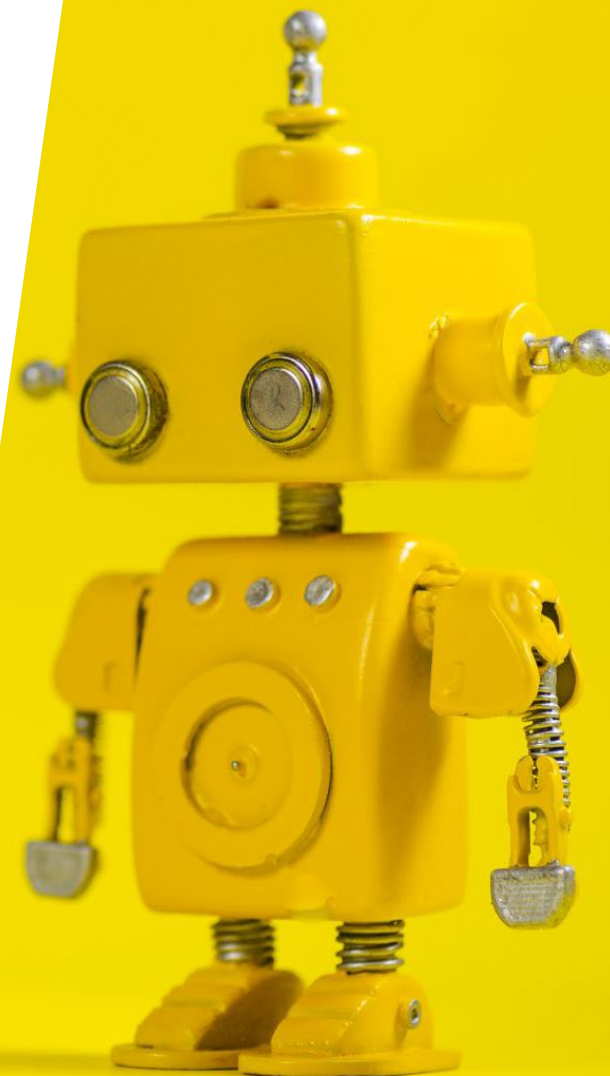
Tietolähteitä

MATERIAALEJA

- [Kemikaaliviisaan hankkijan opas](#)
- [Kemikaaliviisaat julkiset hankinnat –opas kunnille](#)
- [Itseopiskelumateriaalia kemikaaleista kuntien työntekijöille](#)
- [Webinaari- ja podcastsarja haitallisista aineista hankinoissa ja kiertotaloudessa](#)

KRITEEREJÄ

- [Ruotsin kansallisen hankintaviranomaisen kriteerit](#)
- [EU:n GPP-kriteerit](#)
- [Joutsenmerkin kriteerit](#)
- [Joutsenmerkityt tuotteet](#)
- [EU-kukan kriteerit](#)

KIITOS

www.hankintakeino.fi

Tutustu myös Kemikaalit julkisissa hankinnoissa
–itseopiskelumateriaalien osaan 1 ja 2.

